

ЮНАК

ЛЮТИЙ - БЕРЕЗЕНЬ
FEBRUARY - MARCH 1984

UBSV

СУФА

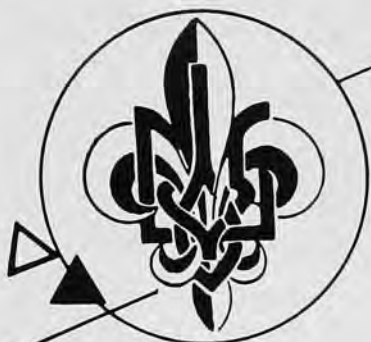
СКОБ

ДРОТ

15. TODESTAG DR. A. TYSOWSKYJ

1010 WIEN · 26.11.1983 · 70 P. UKP · ПЛАКТУ SONDESSCHAU

"Юнак" — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця крім липня і серпня.
Видає Головна Пластова Булава.

ЗМІСТ

1 Шевченкові
Де ті струни?..
Батьків Заповіт	Зоя Когут
Леся Українка
Т. Г.
3 Минає 15 років від смерті Основоположника
Пласту
Куток філіяліста: Різдвяна виставка марок
у Відні	**
Б. Ямінський
О. К.
4 Пластун — президентом СКВУ	В. Кархут
5 Цупке життя (продовження)	
6 Треба нам знати: Про народодивитство голодом бу-
дуть навчати у державних школах Торонта	**
7 Мандри за залізну занавісу
IV Державне оголошення	Ю. Мончак
11 Відбулася XXII Пластова Орликіяда	**
12 Як відзначено 50-річчя голоду в Україні	Х Куринь ім.
О. Пчілки, Торонто
14 Христия Санторе — Князівною Балю Преси
Пластовий Юнацький Вечір Української Твор-
чости в Австралії	О. Кузьмович
П. Цабанюк
15 "Плавання — це не просто м'язи"	Л. Хабурський
16 Широ дякуємо за допомогу	О. Кузьмович
17 Про що говорили деякі учасники ЮМПЗ в
Німеччині?	С. Р.
18 Добрі діла наших пластунів	**
19 Хроніка	
20 Список датків на прес-фонд "Юнака" Замість
квітів на могили Список дарункових перед-
плат Датки на Залізний Фонд Пл. Видавництва	

● Ілюстрації в цьому числі: В. Литвин, М. Павлів, М. Попович, І. Савойна.

● На обкладинці: Портрет Дрота з штемпля на ко-
верті, виданий СУФА з нагоди 15-річчя його смерті.

Редагує колегія
Головний редактор:

пл. сен. Ольга Кузьмович

Члени редакційної колегії:

пл. сен. Дора Горбачевська

пл. сен. Юрій Данилів

ст. пл. Роман Ващун

пл. сен. Тоня Горохович

ст. пл. Олесь Кузишин

ст. пл. Всеволод Онишневич

пл. сен. Олександра Юзенів.

● Усі редакційні матеріали слід слати
на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право виправляти
мову, як теж скорочувати й виправляти
одержані матеріали згідно з пластовою
термінологією, пластовими виховними
напрямами та вимогами
юнацького віку читачів.

ЮНАК

ЛЮТИЙ - БЕРЕЗЕНЬ 1984

Ч. П. 2-3 (243-244) РІК XXII

Інтернаціональне стандартно-серійне число
0044-1384

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА "ЮНАКА"

КАНАДА — \$15.00, УСІ ІНШІ КРАЇНИ —
15.00 американських доларів.

Ціна одного прим. — \$1.50.

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2199 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 1N2
АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: YUNAK MAGAZINE, 2199 Bloor Street West, Toronto 9, Ont. M6S 1N2, Canada Canada
АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olga Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave., Babylon, N. Y., 11702, U.S.A.
Second class mail registration number 2185 ● Kiev Printers Ltd., 2466 Dundas Street West, Toronto, Ontario, Canada M6P 1W9

Леся Українка

ДЕ ТІІ СТРУНИ...

Де тіі струни, де голос потужний,
Де тее слово крилате,
Щоб заспівали про се лихоліття,
Щастям і горем багате?

Щоб понесли все, приховане в мурах,
Геть на просторі майдани,
Щоб переклали на людську мову
Пісню, що дзвонять кайдани?

Єрусалим мав свого Єремію¹,
Що голосив серед поля;
Чом же свого Єремії не має
Наша зруйнована воля?

Полум'ям вічним на жах всім нащадкам
Дантове пекло палає;
Пекло страшніше горить в нашім краю, —
Чом же в нас Данта немає?

Гей, блискавице, громова сестрице,
Де ти? Розбий злії чари!
Хай ми хоч раз заговоримо громом
Так, як веснянії хмари!

24. V 1902

ШЕВЧЕНКОВІ

Ти жив, як вмів. Ти не вкладався в рамки
Ні завтра, ні сьогодні, ні колись.
Твої і дні, і ночі, і світанки,
Тобою — до нестями прожились.

І вже ніхто їх так не перемріє!
І вже ніхто їх так не проживе!
Замовкла пісня, пісня Гамалії,
Мовчить і Візантія, не реве...

Усе мовчить!.. Ні! Ще Вкраїна родить
Сміливців не заляканих ніким!
Ще не замовкло в нашому народі
Твоє послан'є "Мертвим, і живим,

і ненародженим"... Ще за сумлінням стежать
Твої, до нас промовлені, слова!
Тепер, поете, вже від нас залежить,
Які по нас збиратимуть жнива:

Чи усміхнеться праведная мати
Устами скорбними? Кайдани чи порве
народ німий? Чи обніме брат брата
І України слава — оживе?

Чи будемо колодами валяться
по світі? Чи доб'ємось власних прав?
Чи зможемо чужому научатись
Й своє не забувати?...

Ти нам дав
Скарб найбагатший: невмируще слово!
Й коли воно ділами спалахне,
Тоді в сім'ї Твоїй, великій, новій,
Тебе народ Твій вольний — пом'яне!

Зоя Когут

БАТЬКІВ ЗАПОВІТ

Змалку був Тарасик непокірним. Не любив людей, що накидали йому свою волю.

— Що воно буде з нашого Тараса? Чудний він якийсь, не любить погроз, наказування. Справжнісінький тобі гайдамака. І відкіль це в нього таке взялося? Певно, через дідові вигадки, — журився батько, розмовляючи з матір'ю.

А дід, коли прийде в неділю з церкви, візьме малого на руки й розповідає про Гонту, Залізняка, про те, як Умань здобули й як нищили польських шляхтичів за їхні знущання над нашим народом. Палкі, мов розтоплене залізо, дідові слова, навіки залишаються в дитячому серці. Притулиться Тарас до діда, обхопить рученятами шию і питає:

— А скоро народ на наших кривдників повстане?

— Іди, Тарасе, на вулицю бавитися з дітьми. Чого тобі бідою дорослих цікавитися. Маєш час, а поки малий, краще бався з ровесниками.

Мовчить Тарас. Не чує. Діда слухає.

— Чи ти заснув, Тарасе? — знову гукає батько, вже голосніше. — Іди на вулицю, не забивай собі голову не своїми речами.

— Та хай слухає, — озивається дід, — може колись людям розкаже, як ми боролись і вмирали за волю... Глянь, який він у тебе, Григорію, — чоло високе, розумний буде.

— Та хто може знати, що там з нього буде, тільки чує моє серце — біди зазнає... Так уже панів не любить, і звідки в нього воно береться таке?

— Дивуєшся, Григорію? А не бачиш, що весь наш народ хоче волі, вогнем дише на ворогів. Може Бог наповнив цим вогнем серце нашого Тараса... — пояснив дід.

Замовк старий. Голова в руках, замислився. Може пригадає собі давні походи гайдамаків на Умань і мріє, щоб знову народ піднявся здобувати волю.

Ріс Тарас. Часто гнівається батько на малого непокірну вдачу. Та стався випадок і батько переконався, що дід казав правду. Батько довідався, що живе у серці дитини вогонь любови до покривджених, до справедливости, що палко ненавидить Тарас лиходіїв, поневолювачів.

Занедужала мати. День і ніч працювала на панщині. А це занепала, руки не може підвести. Лежить бліда, обезсилена. А батькові час на панщину йти. Та треба ж хворій кутлешу зварити, дітей нагодувати. Вбігає в хату осавула, нагайкою ляскає, кричить:

— А ви чого не на полі досі? Хліб осипається, а вони вилежуються!

Батько на хвору дружину показує:

— Підвестися не може, а діти ж малі, приглянути нікому...

— Хвора? — відзивається осавула. — Ти глянь, яка пані! Ось зараз я її полікую.

Підняв нагайку, хотів хвору вдарити. Заплакали діти, батько очі рукою затуляє... а малий Тарас підбіг до осавули, схопив його і кинув щосили на долівку.

— Геть звідси, чортополоху панський!

І таке зчинилося, що опісля ні батько, ні мати не могли до ладу розповісти про цю пригоду. По хаті пролетів дужий вітер, відчинилися двері. І там, де лежав осавула, тільки порошок зістався. Вийшов батько на подвір'я, виглянув на вулицю — нема осавули. Коли бачить — над урвищем стоїть високий чортополох...

Довго шукав пан свого вірного слугу, та так і не знайшов. Пропав осавула, як корова язиком злизала.

Відтоді й виганяв батько Тараса на вулицю з хлопцями бавитися. А як умирав Григорій Шевченко, покликав усіх дітей до себе, щоб розподілити між ними убогу спадщину. Всіх обділив. Тому смужку поля, тому хату, а тому грошей карбованець... Тільки Тарасові нічого.

Глянув на нього сумними очима, погладив рукою по голові й сказав:

— Нічого тобі, Тарасе, не заповідаю... Знаю — не потребуєш ти моєї спадщини. Тобі не землю орати, але з сваволею панів боротись. Борись, сину, пам'ятай усі ті страшні кривди, що їх зазнала твоя мати й увесь наш народ. Тяжкою працею і мені знищили пани здоров'я. Борись з ними, поки сили вистачить. Оце тобі мій заповіт, синку!

І. Г.

Цьогорічне наше гасло:

У МАНДРИ, У МАНДРИ

ХОДИМ,

ЮНІ ДРУЗИ!

“Тарас Шевченко став багатшим, ніж коли-небудь міг про це мріяти... Любов народу стала для нього найвищою нагородою, а в історії світової літератури він поставив собі пам'ятник сильніший від бронзи”.

(Альфред Єнсен, Швеція)

МИНАЄ 15 РОКІВ ВІД СМЕРТИ ОСНОВОПОЛОЖНИКА ПЛАСТУ

28-го березня 1984 року минає рівно 15 років, як у Відні (Австрія) залишив цей світ і відійшов на "Вічну Ватру" основоположник Українського Пласту проф. д-р Олександр Тисовський-Дрот.

Його поховали на віденському цвинтарі Централь Фрідгоф, де згодом поставлено Йому пам'ятник, проект якого виконав пластун-архітект Юрій Савицький.

Дрот помер на 82-му році життя, після довгих років праці та зусиль для основаної ним організації. Ім'я його відоме кожному пластуну та кожній пластунці, які пластують за вимогами настільної книги і найкращого підручника "Життя в Пласті", що її автором був д-р Олександр Тисовський.

Тому ім'я Дрота зберігають, воно найвідоміше серед українського пластуництва, незалежно від віку і черги поколінь.

У п'ятнадцяту річницю Його відходу ми певні, що згадають Його в усіх наших станицях та куренях на всіх шістьох континентах, де діє досі Український Пласт. Згадають Його не зі сумом, а з вдячністю, що дав Він нам підстави для пластування до кращого життя, бо дав нам мету і напрямні бути українськими пластунами. Тому у день 28-го березня 1984 року посилаймо не лише молитви до Всевишнього за спокій Його душі, але також наші запевнення, що ми — теперішні юнаки й юначки Його заповітів ніколи не занехаємо, змагатимемо, щоб бути кращими й гіднішими того образу молодого українського покоління, який він мав, пишучи свою книжку "Життя в Пласті".

ПРОСИМО СПРАВИТИ

Просимо справити підпис автора під поезією "Горять свічки", що була в числі за січень 1984, сторінка 2 "Юнака" — автором її є **Богдан Лепкий**, не Роман Купчинський.

КУТОК ФІЛЯТЕЛІСТА

РІЗДВЯНА ВИСТАВКА МАРОК У ВІДНІ І ШТЕМПЕЛЬ З ПРИВОДУ 15-РІЧЧЯ СМЕРТИ ДРОТА

Вже за довгорічною традицією відбувається у Відні виставка поштових марок Союзу Українських Філятелістів Австрії з приводу появи "першоднівки" щорічної пропам'ятної поштової марки. З нагоди Різдва Христового і минулого року (25-27.XI) така виставка відбулася вже тринадцята з черги. Вона приміщувалася у Віденській ратуші в рамках Відділу культури міста Відня. Спеціальний відділ Віденської пошти користувався 26 листопада додатковим штемпелем "першоднівки", який зображував ікону Богоматері з 17-го сторіччя з Української Греко-Католицької Церкви св. Варвари у Відні.

ERSTTAG
ОФІЦІЙНА ПЕРШОДНІВКА
OFFIZIELLER ERSTTAGBRIEF
Weihnachten - RIZDVO, KRISTOVE - Christmas
1983

DEUSE, MADONNA MIT KINDE IM HORN
UKRAIN CHURCH-KATH. KIRCHL. ZUST. BARBARA

OFFIZIELLES FESTKUVERT
СВЯТОЧНА КОБЕРТА

70-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТУ
70 JAHRE UKRAINISCHE PLADFINDER

DRUCKSACHE

Окремий штемпель, з датою 26-го листопада, мав портрет Основника Українського Пласту д-ра Олександра Тисовського на тлі пластової лелійки. Виготовлено його з нагоди 70-річчя Українського Пласту і 15-річчя смерті Дрота. Основник Пласту похований на віденсько-

(дивись на сторінці 4)

ПЛАСТУН — ПРЕЗИДЕНТОМ СВІТОВОГО КОНГРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

30 червня 1963 року принц Чарлс і Леді Діана відвідали Едмонтон. Стоять: канцлер Петро Саварин, принц Чарлс, Леді Діана, президент Маєр Горовіц, Чермен Джон Шлоссер

В Торонті від 30-го листопада до 4-го грудня 1983 року відбувся IV-ий Світовий Конгрес Вільних Українців, в якому взяло участь понад 600 делегатів із усіх країн вільного світу, де живуть українці. Після трьох днів нарад, звітів та дискусій присутні одноголосно обрали новим президентом Секретаріату СКВУ на наступні чотири роки пластуна сеніора, адвоката та першого українця на пості канцлера Канадського Університету Альберта в Едмонтоні — Петра Саварина.

Його вибір — це радість для цілої української вільної спільноти, а для нас, пластунів, особлива, бо всі знають його, як постійно активного пластуна, що довгі роки був станичним Пластової Станиці в Едмонтоні, організатором численних пластових таборів, з'їздів, зустрічей, є він постійним дописувачем до "Пластового Шляху" і саме в останньому числі за

1983 рік є його велика стаття на тему "Пласт і спільнота".

Адвокат Петро Саварин вже довгий час відіграє важливу роль у політичному житті Канади, а іменування його канцлером Альбертського університету є найкращим доказом, як високо його цінують у канадському громадському житті та уряді. Про пл. сен. П. Саварина ми писали нашим молодим читачам на сторінках "Юнака" в квітні 1982 року і там, хто цікавий, найде більше даних про нього.

Велика група пластунів-учасників та делегатів IV СКВУ була справді невимовно рада та горда з вибору його президентом та тим, що усім відома його діяльність в Українському Пласті, про що він згадав у своєму першому слові після вибору. Представляла пл. сен. П. Саварина учасникам і гостям IV СКВУ голова Крайової Пластової Старшини в Канаді пл. сен. Іроїда Винницька, а пластуни мали зустріч з ним перед вибором, висловлюючи свою піддержку та готовість допомогти на майбутнє.

Треба нашим молодим читачам також знати, що пл. сен. П. Саварин це третій пластуна президент Секретаріату СКВУ. Першим президентом, як відомо, був о. прелат, пл. сен. Василь Кушнір, другим пл. сен. Микола Плав'юк.

Це є найкращим доказом, що пластуни вміють стояти на кожному пості та виконувати з честю свій кожний громадський, навіть найвищий обов'язок.

Сердечно вітаємо на тому найвищому пості пл. сен. Петра Саварина та бажаємо йому з пластовим оптимізмом виконувати усі завдання, які стоять перед ним.

О. К.

му цвинтарі. Штемпель із 27-го листопада зображував силуету ратуші Відня з приводу її 100-річчя. Усі ті надзвичайні штемпелі виконав український графік і мистець з Відня, почесний член СУФА Ергард Штайнгаген.

В рамках тієї виставки СУФА був спеціальний відділ, присвячений пластовим маркам, а до того була випущена спеціальна конверта із знімкою з пластового табору в Німеччині та короткою історією Українського Пласту у трьох мовах.

Все це завдячуємо активному голові СУФА, нашому довголітньому співробітникові пластунові Борисові Ямінському.

О. К.

IV.

Понад осніженими верхами відгомоном пішов поклик ловецької ватаги Сіроманця.

Небо горіло зорями. Чумацький Шлях ліг впоперек темно блакитного неозор'я. Розгорялися зірки й запалювали тисячів відблисків серед іскристих шат, що їх святково одягнули чатинні дерева. Морозним повітрям ринули згуки й завмирили ген на обрії.

Під м'якими кроками ловців поскрипував сніг, збивався курявою з-під їхніх лаб і осідав намороззю на їхній шерсті.

Ватага вовків гнала добичу. Удалося їм відбити від безпечного стада себепевного, дужого старого самця оленя. Спершу олень із вовками наче б грався. Він підпускав їх до себе цілком близько, а тоді кількадесятьма скоками залишав їх далеко позаду. Та захекані, спочені, згонені вовки не покидали погоні. Лише їм був відомий кінець тих перегонів. І пушисті хвости злорадно вдарили по запалих боках, жадні ж очі горіли хапчивістю.

Олень вибіг на узлісся й пристанув. Перед ним була рівна, без перешкод рівнина. Вовки настигали. Незважаючи на велику втому, хвости їхні стояли штивно вгору підняті; певні перемоги. Олень підпустив їх до себе зовсім близько, потім із розгону скочив вперед, хвастаючись, гнучкий, елегантний. Та тонка шкаралуща не видержала його тягару. Запався у сніг по черево. Кинувся звертати в ліс, та там чекали на нього причаєні до скоку готові лискучі сліпаки й гострі пашеки. Хоч-не-хоч побрів, б'ючись, снігами. Вовки підсунулися цілком близько, під легкими їхніми лабами ледяна шкаралуща не заломлювалася. Оленеві холодом дихнув межи очі жах смерті. Ліворуч мигнули на бігу, з-під глибоко насуненої снігової шапки, якісь опущені людські будинки. Було їх п'ять навкруг, на гірській терасі. У пам'яті Вовчика блиснув спомина пластового табору. Тепер під сніговими заметами поник тут гамір молодечих голосів, що життям обдавав у літі омріяні верхи. І посередині площі пальцем мертвяка стреміла з-під снігу суха, біла щогла.

Хати мигнули, мов сон. Порівнявшись з оленем, Вовчик бачив його могутній гривастий лоб, опуклі, налиті жахом очі. Стрункі ноги стрягли в снігу, на голові не було страшних рогів. Вовчикові нагадався його колишній острах перед цим велетнем і стало йому смішно з своєї колишньої пошани до цього, тепер безро-

гого, обезсиленого й безпомічного створіння. Не вагаючися, скочив оленеві до горла. Та заки ще його зуби заціпилися на шиї оленя, тіло Вовчика наче б вихор підірвав. Ціле довкілля закружляло йому перед очима в несамотім круговороті. Він перелетів у повітрі кільканадцять кроків і гегепнув з лоскотом, западаючись у сніг. І був це легкий, такий від неохочу собі стусан, проте Вовчик почував себе, наче б йому хтось усі кісточки перелічив. Звівся на ноги, й простуючи на бігу в'язи, побіг слідом за погонею.

Олень промощував собі дорогу вперто вперед туди, де бачив перед собою вільний шлях. Вовки поволі оточили його півколом, залишаючи один бік вільним для втечі. Туди кинув-

ся олень. Беріжком глибокого провалля збіг униз. Дорога була рівна й не загараджували її вовки. Лагідним склоном збіг олень у широку долину; поміж верхами вліво й вправо простягли рамена ворота рятунку.

Сміхом осуджених залунало в тремкому повітрі виття вовків та оленеві видалося воно лихословленням зеведених надій. Із свіжими силами прискорив бігу. Перед ним відкрилася гладка дорога. Ратиці твердо затупотіли по льоду замерзлої Лімниці. Та враз тіло стратило рівновагу, й розщибаючись та ховзаючись на слизькому, олень, як довгий, простягся на льоду. Заки зміг зірватися й устатитися до оборони, прикрило його кубловище захеканих, спочених, жажливо в'юнких тіл і неошадимі їхні ікли вп'ялися з усіх сторін у тремке тіло, шарпаючи й рвучи його на шматки.

V.

Зближалася весна. В повітрі хлюпалися якісь таємні голоси, перегукування. Квітень обдував льоди теплими леготами. Під промінням

сонця танув по ґрунях сніг і журкотали під габою струмки.

Ночами грали під небом сурми поворотних ключів, вряди-годи в лісі писнула в перелеті слуква. Тьмяними світанками від рідко порослої вільшиною й березою моклавої лучки, з-поза купин папороті, линуло вдаль легке, мов сонказка: "тюх-шшійт, тюх-шшійт" тетерева на току. Нашорошений, мов індик, заслуханий в свою любовну пісню, виводив там півень у захопленні свій танець, залицяння.

Вовчик стояв сам один на скелі, що наглим обривом кидалося в пропасть. На її дні гриміла свою весняну пісню росту, звільнена від льодових оков, — Лімниця.

Торкнений леготом, будився світанок. Сонце розсунуло рожевий серпанок опарів... і величне, промінне визирнуло з-поза верха.

Де-не-де білили ще клапті снігу. По проваллях щирили вони пощерблені зуби, й осяяні промінням, займалися багром і фіолетом по верхах.

Вовчик стояв непорушний, мов у камінь перемінений. Цілим еством вгложував гомін, блиски й пахощі весняного світанку.

Цієї ночі полювали разом востаннє. Востаннє лунав над верхами ловецький поклик побідної ватаги. Ранком, на узлісі розпрощалися. Сіроманець і Люта подалися на південь. Там десь далеко, серед диких вивертів недоступних кам'яних недеїв було їхнє родинне кубло.

Решта розбрелася на всі сторони. Без прощання. Бо чи треба його в зжитій громаді, що кожночасно вся, як один, ладна зібратися до чину?

Вовчик подався у свої сторони.

Сонце, звуки й п'янка радість. І в журкотанні потічка, і в пристрастних перегуканнях дроздів, що стелять там свої гнізда в лісі, і в

ніжних пахощах перших весняних квіток та стеблин молоді травички з-під снігу.

Вовчик наслухував. Його думки вперто верталися до громади. Одна за одною чітко просовувалися в пам'яті пригадки спільно прожитих пригод. Пригадалася торішня самотність. Вовчик чогось наче б ще очікував. Наче б почував, що воно мусить статися, надати його думам реальну постать. І наче у відповідь на його мрії, позаду нього щось зашелестіло.

Вовчик бистро повернувся у напрямі шарудіння. Оддалік, у байдужій поставі, сидів на задніх лабах молодий вовк. Це був один із ватаги Сіроманця. Поява гостя цілком не здивувала Вовчика. Побратим мусів з'явитися. Він бачив його очима уяви надовго до приходу, ось тут на тому самому місці й поруч себе.

Шттивним кроком випружених усіх чотирьох лаб, Вовчик колуючи, підійшов до гостя. Зустрілися носами в привітанні й нічим не показуючи назверх своєї радості, кожний пустив свій зір ніби байдуже понад другішого вдаль широковійну, що мерехтіла грою відтінків: красок і згуків.

Благословилося на погідний день. Та заки він загорівся в повній своїй пишноті, оба побратими, мов на один кивок, зірвалися й плече об плече побігли в своє царство полонини.

Бережіться — отари!

ТРЕБА НАМ ЗНАТИ

ПРО НАРОДОВБИВСТВО ГОЛОДОМ БУДУТЬ НАВЧАТИ В ДЕРЖАВНИХ ШКОЛАХ ТОРОНТА

Торонтонська Шкільна Рада приготує серію лекцій про український голодомор 1932-1933 рр., в якому загинуло понад 7 000 000 людей. Це насильство було спричинене більшовицькою Росією в формі штучного голоду, щоб винищити український народ.

Західні журналісти, хоч свідомі цієї трагедії, фальшували факти подій того часу через маніпуляцію Москви.

Незважаючи на всі старання Москви позакривати сліди цього голодомору, виринають

достовірні документи й люди, які пережили це страхіття, розказують світові правду.

У 1983-му році українці по всьому вільному світі відзначали 50-ту річницю цієї трагічної події. Від 30-го листопада до 4-го грудня ц. р. Світовий Конгрес Вільних Українців на IV Конгресі в Торонті урочистою маніфестацією пом'янув цю трагедію.

Курс навчання про голодомор призначений на 11-13 класи середньої школи. Шкільна Рада звернулася до проф. Ореста Субтельного, щоб виготовив серію лекцій. Продюцент Святослав Новицький виготовляє фільм на цю тему, щоб послужити наочним посібником для цього курсу.

Мандри за залізну занавісу

Буковина і Східня Гуцульщина, тепер під румунським ренимом

Вже від самого рання наші два автобуси мчали німецькими, а потім австрійськими "автобанами" в сторону "залізної занавіси". Весело ми споглядали на прекрасні європейські Альпи, гірські села та містечка, і щохвилини у когось цікав апарт засклеплюючи на фільмовій плівці чудові краєвиди германських гір.

Вирушило нас 14 пластунів на дво-тижневу прогулянку з Міжкрайової Пластової Зустрічі біля Мюнхену до далекої Югославії та Румунії з метою відвідати українські поселення цих країн.

Після інтензивної підготовки, цензурованого пакування нашого виряду (ми їхали у комуністичні країни отже мусіли невідповідний "націоналістичний" виряд, як наприклад, однострої, співаники тощо, залишити на оселі), ми вирушили у далеку, моторизовану мандрівку. Маршрут нас провадив по через Зальцбург і Віллях в Австрії, до югославської границі. Без жодних труднощів чи довшої затримки ми переїхали границю і зупинилися на нічліг біля містечка Ясениці. Хоча у терені не було жодних змін між Австрією та Югославією, однак раз переїхавши кордон, зразу можна було запити дещо бідніший стан життя Югославії. Не було вже видно педантності та чистоти Австрії чи Німеччини, хоча назагал це ще не так разило очі.

Наступного дня ми вирушили далі у мандрівку, минаючи міста Любляна і Загреб, в

Перед від'їздом на прогулянку до Югославії та Румунії. Зліва: Дана Феденно, Христя Санторе, Оксана Гнатчун, Оленна Захарчун, Христя Круцько. Стоять — зліва: Андрій Генин-Березвський, Всеволод Гнатчун, Тереса Нурица, Марко Горбач, (захований), Ганя Шиптур, Роман Зозуля, Рома Горбач, Юрко Мончан. Бранує Адріяни Литвин

сторону Београду до містечка Сремська Митровица, де живуть українські поселенці. Чим більше ми віддалювалися від границі, тим нижче падав матеріальний рівень сіл чи міст, хоча не до порівняння до стану в Польщі. В сутерку ми приїхали до української парохії в Сремській Митровиці, де нас тепло привітав парох отець Стефан Пітка та гурт української молоді з околиць. Спочатку ми себе трохи дивно почували, далеко серед чужого світу, а тут біля нас незнайомі молоді. Але це почуття скоро почало зникати; нав'язалися розмови, запити, дружні відносини, і вневдзі ми дійшли до висновку, що нас щось в'яже разом: спільна мова, культура і український дух. Після смачної вечері в приходстві отця Пітки, забриніли струни гітари і заспівали нам наші друзі різні пісні, в більшості і ми їх співаємо на Заході, включно із стрілецькими та повстанськими піснями. Вечірка набирала чимраз більше життя і врешті дійшло до того, що ми пересунули стіл з середини кімнати в кут, винесли килим, та почалася справжня забава, із гопак, вальчиками, тангами та іншими танцями.

Другого дня, в неділю ми брали участь у Службі Божій, що відправлялася в українській церковці. Службу відправляли, крім отця Пітки, ще два наші священники, які приїхали на храмове свято з сусідніх українських парафій.

Цікаво звернути увагу на те, що Служба Божа відправлялася по-українськи, із поминанням українського Патріярха, хоча деякі пісні хор співав церковно-слов'янською мовою. Українська католицька церква в Югославії, хоча існує легально, проте зазнає сильних утисків зі сторони державної влади. Українське шкільництво як таке не існує, зате українська молодь вчиться писати і читати за посередництвом Церкви, бо мусять навчитися української мови і письма, щоби могли читати молитовники. Українці в Югославії говорять своїм особливим діалектом, хоча серед молоді вже переважає сербсько-хорватська мова; але все ж таки не було труднощів у розмові з нашими друзями.

Слід теж звернути увагу на те, що хоч за нашим розумінням, "наші" люди в Югославії усі українці, проте це не є точно так. Новіша еміграція українців у цій країні, яка туди переселилася у цьому столітті, називає себе українцями, зате перші переселенці, що появилися в Югославії ще понад двісті років тому, ще далі називають себе русинами та вважають себе окремою етнічною групою, хоч тісно співживуть із "українцями".

Після Служби Божої ми пішли парами до різних родин на обід. Згодом пооглядали містечко та вернулися до приходства, де на нас чекало запрошення прибути ввечорі на святкування уродин одного нашого нового друга. Вечірка відбулася у дуже приємній і теплій атмосфері серед танців і забав, так що після того ми з тугою верталися назад до приходства на нічліг.

Наступного дня наша "каравана" вирушила у дальшу дорогу через Новий Сад до Инджії де, відвідавши парафійку та церковцю отця Біляка, подалися в сторону румунської границі.

Румунський кордон проходить чистим полем, правдоподібно замінованим, та помітний високими колючими парканами і військовою охороною. Ми рішили переїхати границу бічною дорогою, думаючи, що там не буде багато авт, щоб довго не затримуватись при пограничній ревізії. Але нас чекала несподіванка; ми були одинокі подорожні на цій дорозі, і пограничники з задоволенням вийшли нам назустріч та почали свій "ритуал" обшуку. Спершу перевіряли наші пашпорти й візи, а далі наказали випаковувати, наші автобусики — спершу один, а тоді другий. Заглядали у наплечники, у торбинки, під сидження, у мотор, стукали по стінах, по даху авт, заглядали дзеркалом під автобусики і врешті попросили нас повитягати всі сидження. Але це виявилось неможливим, бо лавки були солідно прикріплені до підлоги, отже докладність перешукі на тім і мусіла закінчитися. Серед нашого в'ярду міліціанти знайшли теж два молитовники, що їх ми закупили в Югославії. Тому, що ми говорили між собою по-англійськи (не хотіли себе наражувати на неприємності з владою через українську мову), пограничники хотіли переконатися, чи це справді наші молитовники, а не контрабанда, яку ми везли в Румунію, отже попросили одного з нас прочитати щось із книжечки. Іронічно, молитовник відкрився якраз на сторінці, де була панахида. Знайшлася теж і наша гітара, і пограничники нас попросили щось їм заграти та заспівати. І от при звуках пісні закінчено перешук і ми подалися в нутро Румунії.

Переїжджаючи через перше містечко — Джімболію, можна було зразу завважити велику бідноту та нужду: хати облупані, парканці погнилі та поламані, хідники потріскані та нерівні, трава запущена та багато сміття. Люди були дуже бідно убрані, діти вбільшості босі, немиті та нечесані. Ми настільки відрізнялися від доквілля, що переїжджаючи нашвидко селами та містами всі люди на нас зглядалися, а діти зразу махали руками та кричали: "Гумі, гумі!" (просили жвачки). Такі сцени повторялися під час всієї нашої подорожі по Румунії. Коли ми десь зупинялися, до нас негайно підходили діти чи дорослі й просили папіросів "Кент", жвачки, чи інших "західніх багатств". Американські папіроси "Кент" в Румунії — це дуже цінна річ, краща від грошей. В заміну можна дістати все: бензину, харчі, одяг, навіть і "недозволені ласки". Іншими словами — до Румунії навіть не варта їхати без чималого запасу цих цінностей. За купном бен-

зини є завжди довжелезні черги, у яких народ чекає пів дня, зате для туристів існують окремі бензоколонки, в яких за спеціальні купони можна купити певну мірку бензини. Цікаве явище — ця визначена міра бензини мюжиться пропорційно до кількості пачок “Кент”-ів, що їх скрито одержить службовець.

Наступних кілька днів ми мчали дорогами почерез Себеш, Сібів, Брашов, до Браїли, де ми мали переплисти Дунай поромом. В цім місті нас зустріла цікава пригода. 23-го серпня — це румунський “день визволення від фашизму”. Отже в цей час народні маси святкують своє “визволення” комуністичним способом: вивішують прапори, транспаренти, портрети президента Чаушеску та організують “спонтанні маніфестації”. В цей час у крамницях по-являється дещо більше харчів (у Румунії багато харчів “на картки”). В додаток прем’єр Чаушеску також в цей час вибирався своїм кораблем плавбою по Дунаю до своєї літньої оселі в дунайській дельті. І на наше превелике щастя ця подія якраз припала тоді, коли ми готовилися перепливати поромом Дунай, що нам дало змогу зблизька приглянутися “спонтанній маніфестації” та вітання товариша Чаушеску. Ритуал спонтанності полягав на тім, що на пристані зібралася чимала товпа народу, заїхало вантажне авто наладоване різною па-перевою пропагандою та “щасливими” трудящими, і вневдовзі перед переїздом Чаушеску зашуміли голосники бадьорими звуками промов та вигуків. Після такого десятихвилинного заколоту вантажне авто від’їхало кудись “здоганяти комунізм”, народ вернувся назад до свого “визволеного” життя, дітвора далі нас просила жвачки та купалася в занечищеном Дунаю. Можна було теж завважити де-не-де осирогілий транспарент, мабуть, залишений серед походу для дітей на забаву чи для господині на паливо до зготування вечері.

Переїхавши Дунай, ми подалися почерез Тульчу до дунайської дельти, сподіючись прекрасних заливів та заток, де серед буйних шуварів, верб і лоз зможемо зупинитися на нічліг. На жаль, ці мрії скоро розвіялися, бо дельта нас привітала неймовірною біднотою. При дорогах стояли халупки пошиті очеретом з глиняними долівками, а біля них обідрані цигани пекли якусь паляницю на відкритих вогнищах, худенька ж худоба гризла стеблини висохлої та стоптаної трави. Площа, що на ній ми зупинилися на нічліг, нагадувала величезний смітник, де поміж сміттям і болотом виростали обідрані шатра, паслися гуси, качки й телята

та бенкетували комарі. Вода в довколишніх затоках була брудна, засмічена та заносила гниллю, проте це зовсім не відохочувало рибалок ловити рибу на вечерю. Вичистивши сяк-так куток площі, ми розтаборилися та засіли до вечері. До нас прилучилися двоє парубків-українців, які живуть у дунайській дельті з багатьма іншими українцями, нащадками Запорожця із-за Дунаю. Вони представили себе як братів, але чомусь вони не були певні, як обидва звалися (подали два інші імена), та на запитання давали дві різні відповіді; це для нас лишилося загадкою. Вони говорили українською мовою, хоча закидали чужими словами, між іншим і російськими. З їхньої обіцянки на другий день нас повезти човном по Дунаю нічого не вийшло, бо вони другого дня до нас не прийшли.

В четвер 25-го серпня ми вирушили на північ у Карпати, минаючи Галати й Бакау, до Сучевинці. В’їжджаючи в українську частину Румунії, можна було завважити впродовж дуже короткої віддалі, що усе навкруги було в багаторазовому стані, немов би ми в’їхали в інший край. Доми були чисті, побілені, паркані новенькі, подвір’я охайні, травники опрацьовані, люди гарніше убрані, багато жінок у вишиваних сорочках. Згодом ми довідалися від одного нашого селянина, що у цій частині Карпат нема колгоспів, а люди мають свої приватні поля, худобу, господарства, хоча платять урядові податок. Селянин оповідав, що Румунія має більше економічної користі з цієї малої незаколгоспненої частини землі, ніж із усіх інших колгоспів.

Чергового дня ми відвідали місто Радівці, де оглянули стару, колись українську церкву, та подалися на ярмарок шукати вишивок. На ярмарку народ продавав різний-прерізний крам: гарбузи, колеса до воза (в Румунії є відносно мало авт і головний спосіб транспортуції це драбинковий віз та пара худеньких коників), горшки, гребінці, старенькі полатані штани (справді старенькі!), прадідівські капелюхи, солом’яні кошики (діраві були дещо дешевші), гумові кальози без підшов, як теж і різні вишивані сорочки, китарі та кожухи. Ми за цим останнім і шукали, отже залишили решту промислу для менш вибагливих покупців. За дуже дешеві ціни ми закупили чимало всяких вишивок. Навіть “на чорно” продавали золоті кульчки, перстені та бронзолетки, щоб роздобути чудові вироби за дешеві ціни. Відвідали ми теж у Радівцях гончаря Колібабу, який ще від свого діда навчився гуцульського гончарства.

Другого дня ми вирушили вглиб Карпат до села Бродіна до родини нашого провідника Марка Горбача. В цій частині Румунії, особливо ближче України, велика більшість населення це українці-гуцули чи буковинці. Приємно було йти селом та чути рідну мову. Селяни вітаються виключно висловом "Дай Боже здоров'я" та є дуже привітні, коли заговорити до них по-українськи. Державний устрій чимраз більше утискає українську ідентичність, населяючи румунів у ці частини гір, чи попросту переслідуючи тих, хто не хоче відректися свого українського коріння. Того дня ми перевели чималу прогулянку по верхах Карпат із одним молодим гуцулом-студентом. Красу карпатських гір важко є описати; можна лиш сказати, що це найкращі гори на світі, і треба їх побачити щоб в це повірити. З одного хребта в далечині було видно Україну — по гій стороні кордону, а це спричинило дивне приємне почуття близькості до того далекого, а так дорогого краю. Проте, за словами нашого студента, ми стояли на українській землі, бо "тут є теж Україна".

зіну...

В неділю рано ми були на Службі Божій в українській парафії в Радівцях, де відправа відбулася рідною мовою, із деякими староцерковними піснями. Отець Волощук нас тепло прийняв у своїй церковці, а за це ми його повезли ще до села Кліт на другу відправу. Того ж дня ми теж відвідали П'ятну та Сучаву, де бачили руїни старої фортеці, на її оборонних валах якої загинув Тиміш Хмельницький.

Відвідуючи декілька монастирів на Буковині, цікаво є звернути увагу, що своїм архітектурним стилем вони є майже вповні візантійські. Це саме відноситься до церковного мистецтва: фресків, мозаїк тощо. Написи на іконах написані старовинною кирилицею. Держава старається затерти ці сліди слов'янства,

замінюючи кирилицю на латинську азбуку навіть на багатьох фресках. Говорячи з одним монахом, виявилось, що більшість з монастирів в цій частині Румунії збудували українці, що тут жили та що тепер ці факти навмисне промовчують. А як приємно було побачити у цих монастирях ікони Антонія і Теодосія Печерських.

Наступного дня ми з жалем покинули наші рідні Карпати та подалися в далеку поворотну дорогу почерез Ключ, Орадею, до мадярсько-румунської границі. Зупинка на границі тривала дещо довго, але це з причини великої кількості авт, хоча нас знова старанно перешукано. Із запитів пограничників ми здогадалися, що їх найбільше цікавило чи ми не перевозили в Румунію наркотиків, літератури та зброї, чого в нас очевидно не було. Дальша дорога нас повела через Будапешт в Мадярщині, Відень в Австрії, назад у вільний світ.

Пишучи ці спомини в моїй уяві відтворилися усі переживання пов'язані із такою надзвичайною подорожжю. За такий короткий час ми встигли стільки пережити та побачити, засмакувати різні стилі життя та навчитися крихітку більше оцінювати й шанувати те, чого на Заході доволі маємо, а чого там, на Сході так дуже бракує. А передусім мене ще далі не перестає дивувати думка, що всюди, де нас не водила наша прогулянка, ми зустрічали особливо рідних та близьких людей, ними були — українці.

ст. пл. Юрко Мончак

А ХТО НА ЦІЙ
КАРТИНЦІ?
ЯКА ПРОФЕСІЯ
ЦЬОГО
БУЛЬБАСИКА?

ВІДБУЛАСЯ ХХІІ ПЛАСТОВА ОРЛИКІЯДА

Новообрані: Гетьманич пл. скоб Ярмо Кульчицький з 1-го Куреня ім. Федя Чернина у Філадельфії. Гетьманівна — пл. розв. Христя Стеранна з 44-го Куреня ім. Оксани Дзеджюри в Ньюарку

В дні 12 і 13 листопада 1983 р. відбулася на "Союзівці" ХХІІ з черги Пластова Орликіяда, в якій взяло участь юнацтво із 14 Пластових Станиць у 29 загонах. Юнаків усіх було 123. Вони змагалися у 13-ти загонах, юначок 131, що змагалися у 12-ти загонах, а крім того, були 4 загони, що склалися із юначок і юнаків. Юнацтво було з таких місцевостей: Албані, Вашингтон, Гартфорд, Гемпстед, Кергонксон, Клівленд, Ньюарк, Нью Бронсвік, Нью Гейвен, Нью-Йорк, Пассейк, Сіракузи, Торонто, Філадельфія.

Провід Пластової Орликіяди був, як і кожного року, у руках куренів ім. Григора Орлика, комендантом був ст. пл. Богдан Курчак, бунчужним ст. пл. Марко Лисняк, а писарем ст. пл. Дарія Пришляк, Чорн. Хвилька.

Темою ХХІІ-ої Пластової Орликіяди було гасло "Україна і світ", тобто наче продовження минулорічної Орликіяди з темою: "Україна — земля моїх батьків".

Тема "Україна і світ" була вплетена в усі мистецькі точки, скечі, рецитації та виступи в суботу 12-го листопада та всі вони своєю оригінальністю й виконанням стояли на високому мистецькому рівні. Були вони також підкреслені в експонатах пластової самодіяльності, що кількістю 26 були виставлені для оглядання й оцінки впродовж цілої Орликіяди. Серед експонатів були три компютерські проекти, що свідчать про те, що найновіша модерна техніка вже має віддзеркалення у працях нашого юнацтва.

Першого дня змагу після мистецьких виступів та вечері відбулася вечірка для юнацтва.

Другого дня в неділю ранком усі учасники з проводом взяли участь у Службі Божій, що її

відправив о. д-р Богдан Волошин — місцевий парох. Після Служби Божої відбувся на сцені відкритий панель для кандидатів на Гетьманича і Гетьманівну ХХІІ Орликіяди, до якого стануло 11 юнаків і юначок.

Після його закінчення відбулась друга частина змагу, а саме — виступ загонів в панелях на тему Орликіяди: "Україна і світ", відповідаючи та обговорюючи вильосоване питання.

Висліди змагу ХХІІ Орликіяди:

Юнаки:

I місце в загальному змагу здобув **15 курінь ім. І. Чмоли, Торонто — Канада.**

II місце в загальному змагу здобув Самост. Гурток "Кобзарі", Албані.

III місце в загальному змагу здобув **33 курінь ім. С. Петлюри, Нью Гейвен.**

Юначки:

I місце в загальному змагу здобув **4 курінь ім. О. Басараб, Філадельфія.**

II місце в загальному змагу здобув **28 курінь ім. Княгині Ольги, Клівленд.**

III місце в загальному змагу здобув **4 курінь ім. Л. Українки, Торонто — Канада.**

Грамоту вирізнєння за найкращу відповідь у панелях здобув **28 курінь ім. Княгині Ольги, Клівленд.**

Грамоту вирізнєння за найкращу мистецьку точку здобув **15 курінь ім. І. Чмоли, Торонто — Канада.**

Експонати пластової самодіяльності:

1. місце здобув **18 курінь ім. Олени Пчілки, Нью-Йорк.**

2. місце здобув **20 курінь ім. Марти Борецької, Ньюарк.**

3. місце здобув 4 курінь ім. Лесі Українки, Торонто, Канада.

Гетьманівною ХХІІ-ої Орликіяди обрано пл. скоба **Ярка Кільчицького** — І Кур. ім. Федя Черника, Філадельфія.

Його заступником обрано пл. скоба **Марка**

Якубовича — Самостійний Гурток, Албані.

Гетьманівною ХХІІ-ої Орликіяди обрано пл. розв. **Христю Стеранку** — 44. Кур. ім. Оксани Джеджори, Ньюарк.

Її заступницею обрано пл. розв. **Тетяну Коропецьку**, 50 кур. ім. Оксани Лятуринської, Вашингтон.

МОЛОДЕ ПЕРО

Як відзначено 50-річчя голоду в Україні

В серпні 1983 року наш Курінь відбув свій курінний табір "**Лет завороженої ночі**". Тому, що цього року припадало 50-річчя Великого Голоду в Україні, ми хотіли спільно пригадати собі цю подію. Як це зробити? Ми багато вже читали про голод, говорено про нього на курінних сходах, брали ми участь у демонстрації в Торонті. Але що переживали люди в Україні під час цього Голоду?

Щоб це краще зрозуміти, ми приготували наступні чотири сценки — їх написали й вивели на ватрі, присвяченій 50-річчю Голоду.

пл. розв. **Рома Джулинська**
курінна **Х-го Куреня ім. Ольги Носач в Торонті**

СЦЕНКА I: ЧИ ЛЮДИ НАМ ПОВІРЯТЬ?

Київ 1933. Михайло Ватченко працює на заводі. Дружина його працює в бюрі. У них двоє дітей. Одного дня діти повертаються з школи...

Лара: Ой, та наша вчителька так багато завдає додому, що я ніколи не скінчу цього завдання.

Ксеня: Ой, Боже! (Вона бачить: на хіднику лежить жінка). Дивись на цю жінку! (Підходить до неї). Вона нежива! Ходім скорше додому, треба сказати татові.

Лара: Скоро, біжим додому! (Прибігають додому).

Ксеня: Тату, тату! Ми бачили неживу жінку по дорозі! Що діється?!

Тато: Це люди з села вмирають. Не мають чого їсти. Більшовики всю їжу від селян забирають. (Хтось стукає в двері — стук-стук!).

Мама: Діти, відчиніть двері! (Входять чоловік і жінка в селянському одязі).

Жінка: Добрий вечір, добрі люди. В нас нема що їсти, діти плачуть з голоду. Нема хліба, нема каплі молока.

Чоловік: Прошу вас, добродію Ватченко! Ми знаємо, що ви добрі. Благаємо, дайте нашим дітям щось з'їсти!

Ватченко: Сідайте, сідайте! Хоч і в нас небагато їжі, поділимося з вами. Діти, принесіть їсти!

Жінка: Діти так настрашилися. Більшовики збили шиби, вломилися до хати й забрали

всю їжу. Діти плачуть, не можуть спати.

Чоловік: В нашому селі цілі родини вмирають. (Діти приносять їжу, завинену в хустку, і дають селянам). Дякуємо, ми вам дуже вдячні до смерті!

Жінка: Хай вас Бог благословить! (Виходять).

Ватченко: Ми мусимо допомогти. В мене є товариш-інженер в Америці. Напишу до нього листа. (Пише, а згодом читає голосно):

"Дорогий друже! Тут у нас люди з голоду вмирають. Поможіть!" Ні, ні! (Дере папір). Він мені ніколи не повірить!

Всі: Чи інші люди в Америці нам повірять?..

СЦЕНКА II: МИ МУСИМО ЦЮ СПРАВУ ЗАКРИТИ

Село Тарасівка, весна 1933 року. Відбуваються сходи партійних провідників. Павло і Наталя сидять при столі. Входить Леонід Петрович. Наталя йде його привітати.

Наталя: Здравствуйте, Леоніде! Як там у Москві?

Леонід: Добре, але маємо сьогодні рішити одну важливу справу.

Наталя: Прошу, сідайте, і ми поговоримо про неї. Павле, це Леонід Петрович, представник партії з Москви. Леоніде, це Павло Іванович — керівник партії в Тарасівці.

Павло: Здравствуйте, Леоніде! Про яку важливу справу ви приїхали поговорити?

Леонід: Товариші! Ліра Народів чула про ситуацію в Україні. Вона присилає делегацію до Тарасівки на другий тиждень. Вони хочуть перевірити — чи то правда, що в Україні голод.

Павло: Але що ми зробимо? Вони побажать, що люди вмирають, що нема їжі.

Наталя: А що уряд в Москві каже робити?

Леонід: Уряд рішив, що голоду ніякого загалі нема, що чутки про голод — брехня!

Павло: Тоді треба замаскувати правду.

Леонід: Уряд вам у цьому допоможе. Він пришле до магазинів мукі, масло, м'ясо та інші харчі.

Наталя: Ми зможемо також роздати селянам. Це покаже делегації, що ми дбаємо про людей, що всі мають досить їсти.

Павло: Але ви знаєте, які ці селяни є. Вони такі голодні, що розхапають все, що перед очима. А коли делегація приїде, не залишиться їжі.

Леонід: (Гримає кулаком об стіл). Ми мусимо запевнити, щоб таке не сталося. Ми будемо стерегти їжу, аж приїде делегація. А якщо хтось схоче до неї дібратися, строго покараємо! Розстріляємо!

СЦЕНКА III: "КОМІСІЯ ПРИЇЗДЖАЄ!"

До села Тарасівки приїжджає Комісія Ліги Народів, її члени: Джон Голмес — представник Канади, мадам Джозефін Ле Бленк — представник Англії, з ними входить перекладач Сергій, якого прислала Москва. Комісія підходить до селянської родини.

Мр Смітс: I see you have a lot of food.

Сергій (перекладає): Я бачу, що у вас багато їжі.

Селянин: Ні! Це брехня! Нам не дозволено рухати ці харчі! Вони їх зараз заберуть!

Сергій: He said that there is a lot of food and that everything is fine. He says they have too much food and they can't sell it all.

Мадам Джозефін: Les enfants ont l'air tres mince. Est-ce qu'ils ont manger aujourd'hui?

Сергій: Пані питає, чи діти слухають своїх батьків?

Селяни: (Махають головами).

Містер Голмес: It seems that the rumours about the famine were greatly exaggerated. There seem to be plenty of food. We should start returning home.

Сергій: Вони кажуть, що постараються вам допомогти й тоді поїдуть додому.

Селянка: Ні, Ні! Не лишайте нас! Ми голодні! Нема що їсти! Діти вмирають!

Мадам Ле Блянк: Qu'est-ce qui se passe ici? Pourquoi cette dame nous appelle. Je pense qu'il y a un problème.

Сергій: Пані каже, що коли приїде додому, подбає, щоб вам вислати поміч.

Селяни: Але ви не розумієте! Ми тут вмираємо з голоду!

Сергій: Le monsieur dit qu'ils ne sont pas de bonne humeur, parce qu'ils ont planté beaucoup de blé et personne n'achète pas!

Мадам Ле Блянк: Maintenant, que tout va bien, nous pouvons y aller.

Містер Голмс: Yes, I see that we were given misleading information. There seems to be plenty of food here. We shall say so in our report.

Сергій: Пан каже, що Ліга Народів вам пришле харчі. (Делегація відходить — Сергій відганяє селян від харчів).

СЦЕНКА IV: "ЩОБ НІКОЛИ НЕ ЗАБУТИ"

Час: 1983 рік у бюро редактора "Вінніпег Фрі Пресс".

Репортер: Пані Редакторко, я маю для вас статтю про голод, який був в 1930-их роках в Україні.

Редактор: Голод? Який голод? Я про нього ніколи не чула. Які ви маєте докази, що такий голод був?

Репортер: Я перевела інтерв'ю з одним чоловіком, що пережив цей голод.

Редактор: Він міг цю історію видумати.

Репортер: Мені тяжко повірити, що людина могла б таку страшну подію видумати.

Редактор: Це все одно, бо я й так не маю місця в газеті на старі історії, місце в мене призначене на новинки.

Репортер: Але ви маєте обов'язок повідомити людей про таку страшну подію. Чи ви знаєте, що вмерло 7 мільйонів українців тому, що більшовики вивезли харчі з України. А коли інші країни хотіли посилати українцям поміч, більшовики не дозволили, бо не хотіли признатися, що такий голод існує. Вони не хотіли, щоб світ довідався, що цей голод був ними навмисне створений. Ми мусимо запевнити, щоб в світі таке не повторилося. І нам треба пам'ятати про тих, що такою страшною смертю помирали. І тому про це треба писати й інформувати всіх!

ХРИСТЯ САНТОРЕ — КНЯЗІВНОЮ БАЛЮ ПРЕСИ

У листопаді 1983 року відбувся у Філадельфії XI з черги Балю Української Преси, на якому наш журнал "Юнак" репрезентувала Христия Санторе — активна пластунка з Філадельфії, що не один раз містила свої дописи з пластового життя на сторінках "Юнака". Зі справжньою радістю прийняли ми проголошення рішення окремого журі під проводом пані Лідії Крушельницької, яким обрано нашу репрезентантку другою князівною цього балю.

Христина, Оленка Санторе є пластункою від наймолодших років, та після новакування перейшла до 14-го куреня УПЮ-ок ім. Олени Теліги у Філадельфії. В тому курені вона була на різних постах аж до курінної у 1983 році,

до часу, коли літом 1983 р. була звільнена з юнацтва і тепер є кандидаткою до куреня УСП-ок "Лісові Мавки". В юнацтві Христия добула усі три юнацькі проби, одержала три відзначення, а в листопаді 1982 року була обрана Гетьманівною XXI Пластової Орликіяди.

Кожного літа Христия бере участь у пластових таборах, а в останніх роках, здобувши вишкіл новацької виховниці, виконувала також обов'язки виховниці на новацьких таборах. У липні 1983 року, була вже на пості бунчужної табору новачок на "Вовчій Тропі". Вона перейшла також з дуже добрим успіхом Вишкіл Юнацьких Виховників в 1982 році, а влітку 1983 року була бунчужною табору юначок на СВТ. В серпні 1983 року була учасницею ЮМПЗ в Німеччині та прогулянки до Румунії і Югославії, в якій брали участь найстрашніші віком юнаки й юначки з терену ЗСА і Канади.

Очевидно, Христия Санторе поруч із такою живою пластовою діяльністю закінчила також Рідну Школу та визначається успіхами в науці, плянує тепер студіювати фотографію та комерційне мистецтво. Саме зацікавлення фотографією дало їй можливість допомогти у виданні Куріневі "Хрестоносців" про ЮМПЗ 1982 року п. н. "Крізь сочку споминів". Радіємо, що така повна активності та життя пластунка репрезентувала наш курінь на Балі Преси і здобула передове місце.

О. Күзьмович

ПЛАСТОВИЙ ЮНАЦЬКИЙ ВЕЧІР УКРАЇНСЬКОЇ ТВОРЧОСТІ В АВСТРАЛІЇ

Учасники вечора української творчості

У Пластовій Станиці в Вікторії (Австралія), щороку відбувається мистецький попис юнацтва. Цього року подібний вечір відбувся 2. 10. 83 в залі православної церкви. Програмою вечора керувала ст. пл. Оріся Стефін. Першим у програмі був вірш Святослава Караванського

"Бог є" у виконанні ст. пл. М. Павлишина. Далі О. Стефін відчитала уривок з поеми Яра Славутича "Моя баба", відтак юн. Петруся Цабанюк відчитала уривки з твору "Мандрівка" пластуна д-ра Нархута. Юнак Р. Бердник відчитав "Лицар на білому коні", а ст. пл. Д. Федевич відчитала вірш Л. Костенко "Доля", ст. пл. О. Бойчук прочитала про Ольгу Басараб і Олену Телігу. Юнаки П. Савчак, О. Плекан та Ю. Кметь і З. Бойко проспівали народну пісню "Ой, у гаю при Дунаю" в супроводі гітари. Юначки Наталка Кандибко прочитала "Готуйсь до таборів!", а юн. О. Савчак відчитала "Мрійникам" Руденка. Відтак юн. Г. Кметь і Т. Дроботюк заграли на бандурах три пісні. Гурток юнаків "Яструби" (П. Савчак, О. Плекан, А. Добровір, М. Ляхович і М. Венгринович) вивели гумористичний скеч.

Програму підготувала пл. сен. Н. Гриневич, керівник виховної діяльності при допомозі куреня "Ті, що греблі рвуть". На стіні й столах були виставлені праці пластунів: рисунки ст. пл. Б. Улеглі і юн. В. Юхими. Кераміка юн. С. Венгринович і юн. В. Юхими, вишивки ст. пл. О. Гриневич, О. Бойчук, Г. Кметь і О. Стефін, писанки ст. пл. Хо. Гриневич і О. Бойчук. З майстерних плетених робіт були праці Петрусі Цабанюк й Тані Дроботюк.

Читає пл. сноб. Роман Бердник

Виставна: творчість пластової молоді — портрети ст. пл. Бориса Улегли

Співають "Ой, у гаю при Дунаю": пл. вірл. Зіна Бойко, пл. вірл. Юліяна Кметь, пл. сноб Олесь Пленан, пл. сноб Петро Савчан

Снеч юнацького гуртка: зліва пл. сноб Олесь Пленан, пл. сноб Петро Савчан, пл. розв. Маркіян Ля

Виставна творчості пластової молоді, портрети роботи ст. пл. Бориса Улегла

Це був гарний і скромний вечір, який всім подобався та є виявом виховної праці пластунів, за що були нагороджені оплесками численної публіки. Я вірю, що такі вечори будуть продовжуватися далі, і наші батьки та приятелі Пласту придивлятимуться до наших уміlostей на таких вечорах. Знімки на вечорі зробив ст. пл. Борис Улегла.

Пл. вір. Петруся Цабанюк,
Австралія

Дуже прошу Вас, щоб уміостили ці знімки в журналі "Юнак", бо учасники схочуть себе побачити, а ст. пл. Б. Улегла, наш фотографіст, хотів доназати, що він мав фільм в апараті!!!

Сердечно Вам дякую, Із пластовим привітом

СКОБ!

юн. Петруся Цабанюк

„Плавання це не просто м'язи”

Так багато є між українцями спортсменів високої класи. Досить згадати такі славні в Канаді імена, як Подборський і Греський. Та такі спортсмени існують ще в ближчому до нас колі — у Пласті. Лише, на жаль, ми себе про них не інформуємо й не пишемо про них.

Три роки тому я пізнав Маркіяна Ковалюка — пластуна, який живе в Монреалі. Та він не був якийсь там звичайний пластуна — він плавець вищої класи. Хотів я написати про нього статтю, щоб всім стало відомо, що між нами молодими українцями є зірки спорту. Просив я його написати мені інформативного листа, щоб я міг підтвердити його спортивні таланти фактами. Текст листа подаю тут повністю.

ЛИСТ Маркіяна Ковалюка: (травень 1983 р.)

Дорогий Любомире! Пробач, що так пізно Тобі пишу, але тепер я переходжу великі зміни. Не знаю, чи Ти чув це, але моє плавання

дуже повільно поліпшується. Від січня до березня мій прогрес був дуже повільний на вправах і на змаганнях. Перед канадськими змаганнями я питався себе — чи їхати, чи ні. Цілий рік минув, а я не поправив мого осягу в часі, він такий, яким був рік тому. Мої цьогорічні повільні успіхи не можу оправдати. Але пояснюю собі, що тренер і моя постава були причиною. Я поїхав до Ванкуверу і щось мене збудило. Бачучи найкращих плавців з Канади, а деякі найліпші у світі, я збудився духово і фізично. На свої останні успіхи не можу нарікати, але також не можу хвалитися. В 1982 році я почав з 1:14.78 в 100 метрах грудним стилем, а закінчив з 1:07.96. На змаганнях "Істерн Джуніор Нешенелс" цього року я почав від 1:10.50, а у Ванкувері я здобув 1:07.85. Як бачиш, продовж цілого року я поправився тільки на одну десятку секунд. Повернувшись додому, я питався сам себе, що було причиною такого застою. Порадившись з батьками, я рішив змінити клуб і старатись якнайкраще показатись на літніх канадських змаганнях в липні цього року. Тепер я треную з ліпшими плавцями, які мене заохочують і спонукують працювати дуже тяжко. Плаваю я кожного дня рано 5:45 до 7:15 і по школі — 16:00 до 18:30, що в сумі робить 25 годин плавання на тиждень. Між тим ми також підносимо тягарі, натягаємо м'язи й бігаємо. Тижнево у воді пливаємо приблизно від 40 до 50 км. Читаючи про плавацькі успіхи й обсервуючи найліпших плавців, я набираюся сили, терпеливості й бажання добитися до їх успіхів. Мої особисті успіхи, які я досягнув дотепер, є правдоподібно причиною, яка мене спонукує до тяжкої праці й бажання бути найліпшим у Канаді або в світі.

Моя мрія змагатися на Олімпіаді в 1984 році трохи зменшилася. Буду старатись досягнути добрий стан у Канаді і може дістану стипендію в США, або в Канаді. Найвищі свої мрії у плаванні я бажав би досягнути у 1986 році на Світових Плавацьких Змаганнях, і в 1986 році на Спортових Іграх Комонвелту.

Добру науку, яку я сам зрозумів і яку несуть з моїх успіхів інші українці є така: Тяжкою працею все в житті можна досягнути, треба тільки мати бажання. Його можна стосувати до спорту, науки та інших мрій, ідеалів, що їх собі людина ставить. Скобі!

Маркіян Ковалюк

Маркіян все сказав. Чи треба більше коментарів, ніж ці щирі слова? Успіх у спорті,

ДО НАС ПИШУТЬ:

Як щорону Управа УННаси в Монреалі при кінці року приділює для українських установ пожертви для дальшої їхньої праці. Для Вашого журналу призначаємо суму \$100.00 і в Новому Році бажаємо дальших і ще кращих успіхів у Вашій праці для добра нашого Народу та розвитку науки і культури.

Щастя Вам Боже!

З пошаною **М. Андрухів — справник**

ЩИРО ДЯКУЄМО ЗА ДОПОМОГУ

В часі ЮМПЗ в Німеччині літом 1983 року ми зустріли запаленого фотографа, що не лише зробив сотки знаменитих знімків із усіх моментів тієї зустрічі, але мав їх дуже скоро готовими у альбомі, який переходив на місці зустрічі з рук до рук, а учасники ЮМПЗ з радістю замовляли для себе відбитки.

Пл. сен. Любомир Гільтайчук мав із цією роботою дуже багато клопотів, як має також і іншими знімками, які постійно робить з усіх проявів українського життя. Як сам заявив, ніколи не думав своїх знімків "продавати", а ще менше на тому нелегкому ділі заробляти. Але виконання його знімків таке прегарне, що знаходиться завжди багато охочих їх замовити та купити.

І так пл. сен. Любомир Гільтайчук постановив, що увесь заробіток із того розпродажу він буде передавати на потреби пластового видавництва.

Свої обіцянки він додержав і ми дістали тепер саме посилку 200 дол., призначених на Пресфонд "Юнака" і "Готуйсь".

Ми глибоко вдячні пл. сен. Л. Гільтайчукові за таку допомогу і за таке добровільне створення свого особистого "пластового заробітку".

Хай його невтомна праця, яку він в цей спосіб виконує не для себе, а для пластових видань буде прикладом для інших, що так байдуже ставляться до щораз поважніших потреб, які має "Юнак" з приводу зросту коштів друку паперу та поштових оплат.

А від редакції "Юнака" Другові Гільтайчукові щире та голосне ДЯКУЄМО!

За Редакцію: **пл. сен. О. Кузьмович**

Залога Атлантийського Океану — Захід 10-го Нуреня УПС "Чорноморці" складає 50.00 дол. на Пресфонд "Юнака".

чи в якій небудь ділянці не вповні залежить від природного таланту, але у великій мірі від бажання змагатись до висот. Це є ключ до успіху в житті.

Берім приклад з орла. Чому він цар неба? Бо літає він у висотах, прямує все вище та вище, й ніколи він не піддається.

*ст. пл. Любомир Хабурський,
Торонто*

Про що говорили деякі учасники ЮМПЗ в Німеччині?

Пл. скоб. Ярко Кільчицький, член гуртка УПЮ-ів "Яструб", І. К. у Філядельфії, ЗСА:

"На летовищі Кенеді в Нью-Йорку 21 пластунів стрінулися зі своїми виховниками ст. пл. Марійкою Леськів та ст. пл. Ігорем Черником. В год. 10-ій ввечері ми відлетіли до Франкфурту і тут зустріли пластунів з Дітройту й Канади та разом поїхали автобусом до Ротенбургу. І так почалася наша прогулянка по Європі, а відтак ЮМПЗ-83 на Гохленді в Німеччині.

Мені дуже подобався Ротенбург. Це старе місто з чудовою архітектурою і краєвидами. Тут дуже чисто, а люди надзвичайно привітні. Я радий, що мав нагоду поїхати на ЮМПЗ. Я хочу пізнати пластунів з інших країн та нав'язати з ними дружбу. Мені подобалися прогулянки в Альпи, які були добре заплановані і під опікою професійних альпіністів".

**Наталка
і Валерія
Панчук
— Бельгія.**

Наталка кінчає другу пробу, а Валерія саме перейшла до УПЮ та підготовляється до першої проби. Ось що вони розказують про своє пластування:

"В Бельгії нема зорганізованого Пласту. Там живуть пластуні-самітники, які розкинені по цілій країні. Колись наші батьки жили в Німеччині, там батько працював у радіо "Вільна Європа" і там ми почали пластувати. До проб підготовляємося на таборах в Німеччині. Цього року перед ЮМПЗ ми також були на пл. таборі, який нам дуже подобався, хоч падав час-

то дощ. На ЮМПЗ ми зовсім розгубилися, бо ще ніколи не бачили такої великої кількості пластунів. Хоч маємо нагоду пізнати інших пластунів, то воліємо малий гурт. Ми дуже хотіли б створити спільно пластовий гурток з пластунами з Франції".

Питаю, як це вони так добре володіють українською мовою. Відповідають:

"Наш батько до 14-го року життя не володів українською мовою, тільки знав, що він українець. А тоді поїхав до Риму, до Малої Семінарії, де вивчив мову, літературу, історію і це передав нам. У таборі з нами є ще наш брат Гриць. Ми дістаємо "Готуйсь" і "Юнака" і радо їх читаємо".

**Таня Ніколич
з країни,
де немає Пласту.**

Таня живе в країні, де нема Пласту. Вона живе в місцевості, де немає українців. Таня вже другий раз на пл. таборі в Німеччині. Її сюди привезли її кузини, які живуть у Франції. Тані на таборі подобалося все, але найбільше те, що вона є серед українських дітей і може з ними говорити по-українському. Таня говорить по-українському дуже добре, завдяки бабуні, яка її навчала. Бабуня — пластунка ще з України, — підчеркнула з гордістю Таня. Таня й надалі планує приїжджати у пл. табори, а тепер підготовляється до першої проби.

**Пл. уч. Люба
Васетюк, Франція:**

"Я познайомилася з пластунами з Німеччини і тепер радо їжджу на пл. табори. Тут можна багато навчитися і гарно провести час. Найбільше люблю

ходити на прогулянки. Буду старатися продовжувати своє пластування, дарма, що у Франції є дуже мала група пластунів”.

**Пл. прих. Юлія
Зубенко,
Німеччина:**

**Пл. прих. Тамара
Онищук, Канада:**

“Це мій перший юнацький табір, але я була 6 разів на нов. таборах. На таборі є найкраще, якщо є гарна погода, бо так як цього року, коли весь час ішов дощ, то більшість зайнять були в шатрах. Я радо їжджу в табори, бо тут не тільки можна стрінати своїх приятелів, але також можна багато навчитися. Найкраще люблю теренові ігри, але також люблю і вишивати. Я хотіла б колись поїхати у пл. табір до Англії, або до Америки, хоч не люблю великих таборів, бо привикла до малих. ЮМПЗ мені подобалася, але пластунів забагато”.

Належу до Пл. Станиці в Торонті. Тут я закінчила своє новацтво і відбула всі табори. Це прший раз, що беру участь як юначка в таборі УПЮ, а також маю змогу бути на ЮМПЗ. Така Зустріч мені подобалася, бо можна стрінати багато інших пластунів і нав'язати дружбу. Я радо їжджу у табори, а головню тепер, як юначка, коли буду мати змогу брати участь в різних цікавих таборах, які в нас відбуваються. Я пляную брати активну участь в пластовому житті.

пл. сен. С. Р.

23 листопада 1983 р., по довгій і важкій хворобі
відійшов на **ВІЧНУ ВАТРУ**
св. п.

**пл. сен. кер. ВОЛОДИМИР ХАМУЛА,
ЛЧ “МУРЗА”**

Покійний друг Володимир довгі роки був активним у пластовій праці, був станичним Пластової Станиці в Нью-Йорку і одним з організаторів Пластової Фундації в Нью-Йорку, яка придбала таку гарну домівку для пластової молоді.

Замість квітів на могилу Покійного зібрано пожертви в сумі **\$600.00**, які на бажання вдови — пл. сен. Галі Хамули переслано на пресовий фонд “Юнака”.

Пожертви снлали:

по \$50.00: д-р Роман і Ольга Морози, Володимир і Емілія Процінські, д-р Олександр і Дарія Якубовичі;

по \$35.00: Дмитро і Стефа Косовичі;

по \$30.00: д-р Олег і Людмила Волянські;

по \$25.00: д-р Роман і Стефанія Барановські; мр. Іван і Галя Костюки, Андрій і Дозя Ластовецькі, д-р Ярослав і д-р Ірена Падохи, інж. Роман Рогожа;

по \$20.00: Юрій і Христина Ференцевичі, Володимир Корнага, інж. Михайло і Люба Пежанські, Ярослав і Ольга Салуки, Дарія Хухра;

Перехід до УПЮ-он Роя “Сині Дзвіночки”, Нью-Йорк 1983

На знімці бачимо новачок із роя “Сині Дзвіночки”, як тримаючи жовті хустини в руках, вперше стоять у ряді юначок, в часі Листопадового Апелю Пластової Станиці в Нью-Йорку.

по \$15.00: мр. Ігор і Дарія Витвицькі, Олена Коровицька;

по \$10.00: Володимир Безсонів, Михайлина Бігун, Михайло Івасівна, Зеня Ковальська, Роман Комарницький, Ганна Коренець, Таня Паш, Ярослав Рак, Володимир і Емілія Ренер, Галя Скорецька, І. Хоманчук, Ярослава Ціханська, Степан і Анна Яц.

Разом \$600.00

РОВЕРАМИ ДО ОТТАВИ

(Продовження допису з січневого числа)

Наш приїзд до Оттави був великою приємністю. Коли прибули, ми відразу заїхали до приміщення Української Семінарії, де ми ночували. Того вечора було прийняття для роверистів. Туди прибули також учасники 24-го Конгресу Союзу Українських Студентів Канади (СУСК-у). Усі ми там гарно відпочили й забавилися по нашій довгій томлячій дорозі.

Вранці другого дня ми поїхали до ратуші й там застало нас велике розчарування. Там привітали нас — голова місцевого КУН-у й репрезентант Міської Ради Оттави, але не було ніякої преси. Те саме сталося, коли ми прибули до Парляменту. А мета ж цієї подорожі була, щоб поінформувати якнайбільше людей про 50-річчя штучного Великого Голоду. Прибувши до Оттави, ми хотіли бачити підтримку української громади.

Того самого дня увечері була демонстрація під советською амбасадю. Учасники демонстрації ходили довго-

ла з свічками, співаючи "Вічна пам'ять". Була коротенька Служба Божа і хвилина мовчанки. Учасники після того обернулися від будинку амбасаді й заспівали "Ще не вмерла України". Повертаючись з демонстрації, ми роздумували про те, чи виконали ми наше завдання цією подорожжю.

Ми хотіли б подякувати Романові Матнівському, Миколі Біланюкові та Лесі Баб'ян за організацію цієї подорожі. А також і нашому спонсоріві Комітетові Українців Канади на провінцію Онтарію.

пл. розв. Ада Дольницьна

Вечір "Юнака" у Філадельфії

14-го жовтня 1983 р. в Культурному Центрі у Філадельфії відбувся вечір "Юнака", що його влаштували члени старшо-пластунського куреня "Нягині".

Курінна ст. пл. Катруся Гарасевич відкрила вечір кількома словами про історію "Юнака" та розпочала гру "Джекр'с Вайлд" і нею проводила.

Гра була поміж юнацькими гуртками на тему пластування. Гуртки відповідали на питання з історії Пласту, першої допомоги, природознавства, таборування та інше. Гру виграв гурток "Змії" і нагородою були квітти на спортові змагання "Флаєрс". Юнацтво гарно забавлялося під час гри та при тому дещо навчилося.

ст. пл. Катруся Гарасевич веде грою

Гуртни юначон в часі гри

Гра закінчилася, відсунули столи та наші "Хрестосці" — ст. пл. Ярема Гриців і ст. пл. Юрко Білик забавляли юнацтво музикою. Вечірка тривала до кінця вечора і юнацтво гарно танцювало і бавилося та користало із смачного буфету.

Цілий вечір пройшов дуже гарно і юначки та юнаки пішли додому задоволені. Даток в сумі 50 дол. висилає мо на потреби "Юнака" від 24-го Куреня УСП-он "Нягині". СКОБ! ст. пл. Катруся Гарасевич

— курінна

Молодші юнаки приглядаються забаві

СПИСОК ДАТКІВ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ЮНАКА"

які вплинули до 10 січня 1984 р.

ЗСА

24 Курінь УСП-ок "Княгині"	\$50.00
10 Курінь УПС "Чорноморці"	\$50.00
пл. сен. Я. Пришляк	\$60.00
Замість квітів на могили (дивись посмертні згадки)	\$645.00

КАНАДА

Українська Народна Каса в Монреалі (дивись "До нас пишуть")	\$100.00
3 Каси юнацького гуртка	\$5.00
Замість квітів на могили	\$25.00

НІМЕЧЧИНА

пл. сен. Любомир Гільтайчук (дивись окреме повідомлення)	\$100.00
--	----------

Разом \$1035.00

НА ПРЕСФОНД "ЮНАКА"

24-ий Курінь УСП-ок "Княгині" склав 50 дол. на пресфонд "Юнака" як дохід з Вечора "Юнака", який вони влаштували у Філядельфії в жовтні 1983 року.

Пл. сен. Ярослав Пришляк з Боффало, як кожного року, так і цього року, склав свою зарплату — 120.00 — дол. за працю на пластовому таборі на пресфонд "Юнака" і "Готуйсь", по 60.00 дол. на кожний журнал.

На Залізний Фонд Пластового Видавництва вплинуло до 10 січня 1984 року (Дивись посмертні згадки).	\$220.00
---	----------

Пл. сен. Любомир Гільтайчук прислав \$200.00 — свій пластовий заробіток з розпродажі знімок, з чого \$100.00 призначено на пресфонд "Юнака", \$50.00 на пресфонд "Готуйсь" і \$50.00 на Залізний Фонд Пластового Видавництва.

СПИСОК ДАРУНКОВИХ ПЕРЕДПЛАТ "ЮНАКА", ЯКІ ВПЛИНУЛИ ДО 31 ГРУДНЯ 1983 РОКУ

- 1) о. мітрат Ярослав Гайманович (Монреал, Канада) — 3 передплати;
 - 2) Юнацький гурток з Торонта — 3 передплати;
 - 3) 89 Відділ Союзу Українок Америки, Кергенксон, ЗСА — 2 передплати;
 - 4) пл. сен. Ярема Весоловський (Торонто) — 1 передплата.
- Разом: 9 передплат — ЖЕРТВОДАВЦЯМ ЩИРЕ СПАСИБИ!

Замість квітів

на могили в Україні друзів юности — шкільних товаришів

Дарії МАКОГІН-ПОЛОТНЮК (Ірини ВІЛЬДЕ) — письменниці,

Анатолія Кос-АНАТОЛЬСЬКОГО — композитора,

Анатолія ЯРОСЕВИЧА — чорноморця, щоб пригадати усім іншим їхній відхід на Вічну Ватру, склали 25.00 дол. на прес-фонд "Юнака"

Д-р Надя і мгр. Антін Івахнюни, Канада

В пам'ять

св. п. пл. сен. керівника

ГРИГОРА БОБКОВА

склали на Залізний Фонд Пластового Видавництва: \$25.00 — М. Кавна (Філядельфія), \$10.00 — В. Ярош (Оттава);

по \$10.00: Н. Головата, М. Комарницька, О. Марченко, М. Мудрин;

\$5.00 — Б. Велигорська. (Усі з Торонта).

Разом: \$80.00

Замість квітів на могили

бл. п. ОЛЬГИ з Цибикив ЛУЦЬКОЇ,

мами нашої подруги Зоряни, Плем'я "Перші Стені" пересилає 25.00 дол. на пресфонд "Юнака". Опечаленій Родині складаємо наші найглибші вислови співчуття.

Плем'я "Перші Стені"

Замість квітів на могили

бл. п.

д-ра РОМАНА ТУРКА

склав \$50.00 на Залізний Фонд Пластового Видавництва
Теодор Ординець

Замість квітів на могили

бл. п.

о. ІВАНА РОМАНЧУКЕВИЧА

і

д-ра РОМАНА ТУРКА

склали на Залізний Фонд Пластового Видавництва
\$40.00

О. і А. Харани

На невідучий вінок, в шосту річницю смерті Дорогої Баби Асі Чмоли, складаю на пресфонд "Юнака" — "Готуйсь" 20.00 дол.

Братчик Славко

Зміст

Юнак

журнал пластового юнацтва

ДВАДЦЯТЬ ПЕРШИЙ 1983 РІЧНИК

Заувага: перше число після наголовка статті (перед скобною) означає число журналу, а числа у скобках — сторінки, на яких надрукована стаття чи інший редакційний матеріал.

I. ІДЕОЛОГІЯ І ВИХОВАННЯ

1. Вступні статті, гутірки тощо

Запалюємо Свят-вечірню свічку 1 (2)
Заклик до всіх 1 (3)
Звернення щодо "Юнака" 5 (7)
З гаври Старого Вовка 1 (5)
Кузьмович Ольга — Двадцять років 1 (6)
Доручення КПС в ЗСА про 20-річчя "Юнака" 5 (8)
Павлів Орест — Естафета 2-3 (4-5)

II. ЛІТЕРАТУРА

1. Оповідання, арисси, есеї, спомини

Барагура Володимир — Калиновий міст 4 (3-4)
Бабуна Галя — Борисин іде до школи 12 (19-20)
Гундич Юрко — Кам'яне дерево 10 (15)
Гундич Юрко — Перший лід 12 (19)
Кархут Василь — Мандрівка 7-8 (7-8)
Кархут Василь — Цупке життя 9 (8-9); 10 (11-12); 11 (5-6-7); 12 (10-11)
Кібець Н. — Подарунок св. Миколая 12 (2)
Лисак Леся — У Маланчин вечір 1 (12-13)
Лесині Зустрічі у Києві 2-3 (6-9)
Ле К. — Хто були Путно і Жасно? 10 (4-5)
Лисенко В. — Лілея 2-3 (1-2)
Л. Ю. — Колядники ідуть 1 (9); Намовила 4 (6-7); У таборі 7-8 (12-13)
Зілінська Людмила — Німа любов 6 (4)

2. Репортажі

Березовська Софійна — Молодь їздить на роверах вшановує Великий Голод 11 (15)
Калимон Т. — Мандрівка по Європі 12 (9)
Ковальчук Роман — Весело в Українському Гарварді 4 (8)
Кузьмович Ольга — ЮМПЗ в Німеччині 11 (10-11-12); Сотки пластунів взяли участь у Меморіальній маніфестації 12 (4-5)

Мандзій Андрій — Загублений в окопах 12 (12-13)
Стецура Наталка — Роверами до Оттави 11 (14)
Гарнавський Богдан — Враження і спогади з ЮМПЗ-82 9 (18)
У 50-річчя Великого Голоду 9 (2)

3. Вірші

Богдан Бора — Голод 12 (1)
Вінграновський Микола — Тополя 4 (1)
Вовк Віра — До Христа 5 (1)
Зацеркляний Микола — Поки в серцях живуть матері 5 (2)
Зеров Микола — Київ з лівого берега 4 (1)
Когут Зоя — 1933 12 (1)
Лепкий Богдан — До "359" 1 (3); Під церквою на Великдень 5 (3)
Липа Юрій — Святий Юрій 5 (2)
Лисянський Борис — Христос Воскрес 5 (1)
Маланюк Євген — 25 травня 1926 р. 5 (2)
Онуфрієнко Василь — Моя тринадцята весна 11 (1)
Павличко Дмитро — ** 6 (1); О, рідна мово, 10 (1)
Рильський Максим — Мова 9 (1)
Симоненко Василь — Український лев 11 (1)
Стус Василь — * 9 (1)
Стефанович Олекс — Свіжее сіно 1 (2)
Филипович Павло — Червоний ранок догорів 10 (12)
Чуб Дмитро — Готуйсь до таборі! 1 (12); Іванові Котляревському 6 (1)
Шевченко Тарас — До Основ'яненка 2-3 (1)
Щербан Микола — Київ 4 (1)

4. Пісні

Берестецький Іван — Пісня українських юнаків 5 (12)
Василик Леся — Сон 10 (20)
Добрий вечір тобі — щедрівка 1 (4)
Небо і земля — колядка 12 (15)
"Срібне коло" гурток УПУО-он — Я і ти 6 (10)

5. Рецензії

а) Що читати?
Відень 1683 — козани і Кульчицький 10 (14)
Калимон Тарас — Пригода з "Кобзарем" 9 (11)
Яківчик Оля — Лан — Василя Стефаника 10 (14)
б) Нові платівки

"Дума" — українські пісні 12 (8)

Нузишин Олесь — "Мрія", "Україночка", "Від душі", "Буря", "Батурина" 4 (9); "Пісня ночі", "Кобза", "Соловей", "Жовте листя", "Водограй" 5 (16-17)

III. МОЛОДЕ ПЕРО

Вірші:

БК і ЛБ — Будь ти зі мною 2-3 (11)

Воронка Наталка — Табір 1982 5 (5)

Калитяк Оленка — Сльози радості 1 (15); Блискавицями болю 2-3 (15); На спогад 4 (2)

Талпаш Ляріса — Табір 7-8 (16)

Проза:

Біланюк Йосиф — Пригода в парку Кіларні 9 (15)

Василик Христина — Розбита лампа 5 (15)

Ганкевич Тарас — Про що мріють юні друзі? 2-3 (14)

Грицак Аня — Уява 1 (15)

Денисенко Галя — Золота медаль 7-8 (15-16)

Джулинський М. — Чому Романові приснилися Нарпати? 7-8 (13)

Держко Ляріса — Кіт Мурлика — опікун бібліотеки 10 (17)

Дуркот Рената і Бойчук Наталка — Великодний спомин 7-8 (4)

Загайневич Адя — Чому я належу до Пласту? 9 (10)

Зарасна Стефан — Чому я очікую стати юнаком? 4 (19)

Клюфас Данило — Матуральна мого брата 9 (16)

Коропецька Тетяна — Другий Головний Обов'язок Пластуна 11 (13)

Лешок Ляріса — Фантазія 9 (16)

Мончан Юрко — "О, гай Енді" 5 (13-14)

Онищук Мотря — Таємниці минулого 10 (18)

Розлин Олександр — Про життя Івана Світличного 9 (6)

Роман С. — Мова єднає нас з корінням 7-8 (13)

Ріжнів Таня — Новорічна несподіванка 1 (14)

Тершановець Андрія і Олександра — Штучний голод в Україні 9 (4)

Федорина Катруся — Пласт в Німеччині 2-3 (17)

Хабурський Любомир — Як ти говориш? 4 (7); Забирайся з кляси! 4 (8); СКВУ — Що це? 11 (8-9); Мовчи про правду! 6 (2-3)

Цікава зустріч — 7-8 (14)

Шкільні завдання учнів Рідної Школи в Торонто 6 (10)

Юхименко Петро — Наша таборова пригода 9 (15)

Янулович Марко — В країні ЮМПЗ 4 (13-14)

Яцикевич Андрій — Про одну пластову пригоду 9 (9)

Яцикевич Данило — Наша домівка 9 (10)

Яців Данило — Пластова освіта 1 (13)

Інсценізації:

Коропецька Тетяна — Поклик рідної землі 11 (16-17-18)

IV. СУЧАСНІ ВИЗНАЧНІ УКРАЇНЦІ

Нузьмович Ольга — Лікар-пластун-письменник — В. Кархут 7-8 (2); Степан Подборський 1 (10); Богдан Сасюн 7-8 (3); Михайло Гоян — наш приятель 5 (7); Євген Ярошевич 10 (3); о. Любомир Гузар 11 (2); Василь Лев 12 (3)

ЮСТ — Згадаймо "Сизого Орла" 11 (3)

V. УСПІХИ НАШИХ ДРУЗІВ

Білаш Борислав — Ліда Гавриш — князя Київського павільйону 6 (9)

Братчик Славко — Василь Яремко 9 (14-15)

Кузьмович Ольга — Нана Гаврилук — Королева Балю Преси 2-3 (8-9); Ляріса Крупа 6 (5-6); Оля Стасюн 9 (10); Анна Максимович 11 (4); Юнаки з Нью-Йорку — першунами ЮМПЗ-82 2-3 (8-9)

Лапка Мирон — Марко Павлишин-Вагнер 6 (4)

VI. УКРАЇНОЗНАВСТВО

Волинець Любов — Свято Купала 7-8 (9-10)

Вовк А. — Цікаве про мову 2-3 (15)

Г.Л.Н. — "Будьте здорові з колядою!" 1 (4); Із звичаєвого права України: Донька 9 (13); Вареники 10 (19); З давніх вірувань: Віск 12 (17); З побуту України — Палиця 12 (17)

Дувалко Євген — Родина Січків 6 (3-4)

З народної мудрости 10 (19)

Нотвич Галя — Українські великодні традиції 5 (4-5)

Пиріг М. — Від Різдва до Йордану 1 (7)

"Пісня без слів" 6 (1-2)

Різдвяні та новорічні побажання 1 (4); 1 (16)

Солтис Ліда — Українська народня ноша 7-8 (11)

Старух Т. — Ворожби на Андріївському вечорі 4 (15)

НН: Українка — королева Сіаму 2-3 (7)

Федорина К. — Визначний український мистець 5 (17)

Хабурський Л. — Українська мова 12 (6-7)

Чому я повинен говорити по-українськи — учасники пластової мандрівки по Європі 12 (7-8)

Ямінський Борис — Юрій Кульчицький — патріарх відеоських наварників 6 (7-8); Українські козаки і відсіч Відня 10 (9-10)

Учні 8 класи Школи св. Димитрія, Торонто: Я — добра книжка 10 (1-2)

VII. ПЛАСТУВАННЯ

Висліди участі юнаків у "ЮМПЗ-82" (11-12)

Воронка Наталка — В пам'ять незабутньої Лесі 5 (5)

Компютер і Пласт — 4 (19)

Л. — Пластування у таборах Ді-Пі 7-8 (5-6)

Пожежа на Пластовій Оселі "Сокіл" 6 (12-13)

Похвальна акція пластунок 44-го нуреня 10 (15)

Ратич Надя — Моя подруга Леся Слободян

Світла і тіні ЮМПЗ очима юнацтва 6 (15-16)

70-річчя Пласту в Аргентині 5 (9-10-11-12)

75-річчя пл. сен. Яра Гладного 9 (5)

Телепко Р. — В пам'ять пл. сен. Володимира Мельникова 4 (2)

Хто допоможе юнакам з Кергонксону? 6 (16)

ЮМПЗустріч 14-22 серпня 1983 р. 6 (11)

VIII. СПОРТ

Починаємо вивчати стилі 7-8 (18)

Успіхи нашої молоді в спорті 7-8 (21)

IX. ХРОНІКА ПЛАСТОВОГО ЖИТТЯ

Вовк Андрій — Ми особливі 10 (23)

Воронка Наталка — Вишкіл виховників у Канаді 9 (21-22)

Галаревич Андрій — У мандри, у мандри 5 (19-20-21)

Ганкевич Тиміш — Табір 1981 р. 2-3 (17)

Гапій Лада — Юнацьке свято Миколая 5 (22)
 Грицин Роман — Мій перший чорноморський табір 12 (12)
 Гурток "Ліщина" — День Солідарності в Торонті 11 (23)
 Гурток "Папуги" — Наш дебют 7-8 (20)
 Дац Надя — Тяжка гра відбиванки 4 (22)
 Дац Ія — 20-ий Курінь на ЮМПЗ 4 (22)
 Загайкевич Адя — Бій з природою 7-8 (19)
 Комар Михась — Спортовий табір 1982 10 (23)
 Козак Ксеня — З прогулянки по Європі 12 (21)
 Корбутян Л. — Спомини з таборів 4 (21)
 Корбутян Ляріса — Золота ложка 6 (21)
 Кульчицький Ярмо — Юнацькі курені у Філадельфії при праці 5 (23)
 Леонард Катруся — 21-ша Орликіяда 4 (20-21)
 Маркус Т., Стадник І., Явна О. — Мандрівка 2-3 (18-19)
 М.Л. — День Солідарності в Сіранузах 5 (22)
 Пастушенко В. — Андріївський вечір в Едмонтоні 2-3 (18)
 Панчак Тая — Табір УПЮ-ок — 83 — Вовча Тропа 11 (22-23)
 Пелешук В. — Пластуни Бріджпорту відзначають 22-ге січня 5 (23)
 Петрусів Оксана — Мої вакації 4 (21)
 Пластові табори в Аргентині 1 (19-20)
 Пластові табори в Аргентині 9 (19-20-21)
 Пластовий лещетарський табір в Німеччині 1 (21)
 Пясецька Ксеня — 30-ті уродини 18-го Куреня 9 (22)
 Рабій Христя — Свято Івана Купала і Андріївський вечір на Новому Соколі 11 (23)
 Рабій Мирон — День цирку на Новому Соколі 11 (21-22)
 Раковський Левко — 45-ий курінь в печерах 7-8 (20)
 Санторе Христя — Море нам по коліна 6 (19-20)
 Станичні Вісті з Вашингтону — Солідарність 6 (19); Вечір "Юнака" 7-8 (19); ЮМПЗ-1983 р. 12 (21-22)
 Чума Марко — Крайовий табір 1981 р. 7-8 (19)
 Шарко Тая — Моя таборова пригода 12 (21)
 Юрчук Доріан — Вечір "Юнака" 7-8 (19)
 Юзич Ліда — Моє табування 11 (20)
 Яременко Вікторія — Свято Весни в Лос Анджелес 11 (21)

Х. РІЗНЕ

1. Редакційне:

Замість квітів 1 (24), 2-3 (19), 4 (23-24), 5 (24), 6 (23-24), 7-8 (22-23-24), 9 (24), 10 (24), 11 (24), 12 (24)
 Привітання Різдвяні 1 (2)
 Привітання Великодні 5 (1)
 Просимо вибачення 7-8 (4)
 Повідомлення про табори 4 (10), 5 (8)

Список датків на пресфонд і список дарункових передплат 1 (24), 2 (2-3 (19), 4 (23-24), 5 (24), 6 (23-24), 7-8 (22-23), 9 (24), 10 (24), 11 (24), 12 (24)

2. Пластуннам на вушко

Поради Подруги Дзвінки 7-8 (17)
 Виготовляємо прикраси на ялинку 12 (15)

3. Філателія

Виставка марок в Бразилії — 6 (6)
 Ямінський Борис — 12-та Різдвяна виставка у Відні 2-3 (9); 8-ма виставка марок п. н. "Поїзд Сонця" 9 (13); СУФА вшановує 70-річчя Пласту 10 (13); Виставка СУФА у Відні 12 (18-19)

4. Різне та цікаве

Гундич Юрко — Меблі в домі 5 (18)
 Катедра св. Стефана у Відні 10 (2)
 Історія ведмединки 1 (18)
 Походження назв місяців 1 (8)
 Різне та цікаве 10 (16)
 Чорнокижники — Гонус-понуc 1 (17-18)

5. Треба нам знати

З'їзд "Українська молодь Христові" 7-8 (4)
 Онішкевич Лада — Зоя Добродія — руська няня-лікарка 1 (11)
 Панчак Ксеня — Гуцульське Т-во "Черемош" у Філадельфії 7-8 (10-11)
 45 років від смерті Євгена Коновальця 5 (3)
 40 років І-ї Дивізії УНА 9 (6)
 100-річчя Українського Жіночого Руху 12 (5)

6. Загадки і розваги

Бульбасики 7-8 (16), 9 (12), 10 (16), 11 (18)
 Вовк А. — "Словогра" 12 (16)
 Ломиголовка 9 (17)
 Математичні загадки 4 (14)
 Рисункові дотепи 12 (20)
 Загадки 9 (12)
 Усміхніся 2-3 (18), 2-3 (14), 10 (15)

7. Листування, привіти, заклики

До нас пишуть 6 (16)
 З нагоди вінчання 12 (13)
 З листів до редакції 6 (18), 12 (23)
 Подяки 1 (12), 2-3 (18), 11 (20)
 Повідомлення 2-3 (18), 4 (10)
 Привіти 4 (14), 10 (21-22-23), 11 (20)

ДОБРІ ДІЛА НАШИХ ПЛАСТУНІВ

Але ось маємо ще один доказ зрозуміння того, що "пластун помагає ближньому". У Пластовій Станиці в Нью-Йорку з 1-им листопада 1983 року перейшов до юнацтва рій новачок "Сині Дзвіночки", який вела сестричка пл. розв. Катруся Леонард. Закінчуючи своє нованування, члени роя поділили свою скромну "касу" і дали з неї 25 дол. на потреби відбудови Пластової Оселі "Сокіл" в далекій Австралії, написавши до станиці в Мельборні відповідного листа.

Вістка про спалення Пластової Оселі "Сокіл" в Австралії не залишилася без відгуку. Знаємо, що на відбудову цієї Оселі переслано не одну пожертву.

На відбудову Пластової Оселі "Сокіл" дали також усі гроші, що залишилися із зліквідування Свята Весни на "Вовчій Тропі" 1983 р. організаторки того свята членки куреня УСП-ок "Чортополохи". Про це повідомила комендантка Свята пл. сен. Соня Слободян.

ЛІТО КАНАДА '84 ЗАЛУЧИМО ЗАВТРИШНЮ РОБОЧУ СИЛУ ДО ПРАЦІ СЬОГОДНІ

Кожному відомо, що літні роботи дають студентам нагоду заробити гроші на продовження студій. Та це лише частина справи. Літні роботи це також найкращий спосіб набуття досвіду, який улегшить евентуально знайти сталу працю. Працедавці, що наймають студентів, помагають розвинути здібності, які принесуть їм користі в майбутньому.

Уряд Канади допоможе спонсорам проєктів Літні Канадські Роботи (Summer Canada Works) внесками на платні студентів і зв'язані з роботами поголовними коштами.

ВИ МОЖЕТЕ ПОМОГТИ СТВОРИТИ РОБОТИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗА ДОПОМОГОЮ ПРОЄКТІВ ЛІТНІХ КАНАДСЬКИХ РОБІТ

Проєкти Літніх Канадських Робіт забезпечують місцевих студентів продуктивними заняття-

ми. Проєкти повинні давати працю принаймні трьом місцевим студентам і повинні продукувати добра або послуги корисні для громади. Усі роботи мусять бути сталими (повногодними) і мусять тривати шість до 18 наступних по собі тижнів літом.

ЧИ ВИ КВАЛІФІКУЄТЕСЯ НА ФІНАНСУВАННЯ?

Громади і групи добровольців, професійні і технічні асоціації, більшість місцевих урядів і працедавці приватного сектора кваліфікуються до фінансування Літніми Канадськими Роботами.

КУДИ І ЯК ЗВЕРТАТИСЯ?

Якщо ваша організація має якусь ідею для проєкту Літніх Канадських Робіт, порозумійтеся з найближчим Центром Канадської

Праці (Canada Employment Centre) або бюро Відділу Розвитку Праці (Employment Development) Праці і Іміграції Канада в справі інформації і за формулярами заяв. **ОСТАННІЙ РЕЧЕНЕЦЬ
СКЛАДАННЯ ЗАЯВ — 24
ЛЮТОГО 1984 р.**

Персонал Центру Канадської Праці може дати вам також ширші інформації про інші програми і послуги Канадської Літньої програми Літня Канада (Канада Літом). Це включає:

- **ЛІТНІЙ ДОСТУП ДО КАР'ЄР** — програма підмоги платням студентів;
- **КАНАДСЬКІ ЦЕНТРИ ПРАЦІ ДЛЯ СТУДЕНТІВ** — служба приміщення на літні роботи.
- **RCMP і Департамент Національної Оборони** — програми праці для студентів.

Employment and
Immigration Canada

John Roberts, Minister

Emploi et
Immigration Canada

John Roberts, Ministre

Canada

Хто з Вас подорожує

- літаком • кораблем • поїздом • автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати безплатно потрібні інформації і поради
в українському подорожному бюро

МАРКІЯНА КОГУТА

і

ІГОРЯ КУРИЛІВА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto M6H 1N2, Ont
Telephone: 535-2135 & 535-2136

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ

та всякі інші печива
випускає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ

власниками якої є

Ірина і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto, Ontario
Tel.: EM 8-4235

ПЛАСТОВА КРЕДИТІВКА в Торонті

на корисних умовах

- дає **ПОЗИКИ**
та
 - приймає **ОЩАДНОСТІ**.
 - Пластова Кредитівка міститься
у Пластовому Домі в Торонті.
 - **Урядові години:**
вівторок і четвер 7-9 вечора,
субота 2-4 по пол.
- Plast (Toronto) Credit Union Ltd.,**
2199 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6S 1N2, Canada
Phone: 769-9998

Пластунки і Пластунки в Торонті!
СКЛАДАЙТЕ
СВОЇ ОЩАДНОСТІ
у Пластовій Кредитівці!

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСТУНИ і ПЛАСТУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

Централа: 295 College St., Toronto, Ont. M5T 1S2
Tel.: 922-1402 & 922-2797

Відділ: 3635 Cawthra Road (біля Української
Католицької Церкви
Tel.: 272-0468

Відділ: 2397 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Tel.: 762-6961

Корисні умови для вкладів і позичок. Наше завдання пома-
гати членам в економічних справах порадами і фінансово.

Наша справа — служити членам!

**Друкарня
КИЇВ**

виконує
всякі
друкарські
роботи.

Друкуємо

- книжки
- часописи
- летючки
- афіші
- весільні
запрошення
- фірмові
друки

KIEV PRINTERS LTD. — TEL. 537-5572
2466 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada M6P 1W9

Праця і ощадність забезпечать
Вашу майбутність!

Пластунки і Пластунки,
учні свято-миколайських шкіл,
складайте свої ощадності у

СВЯТО-МИКОЛАЇВСЬКИЙ КРЕДИТОВІЙ СПІЛЦІ.

Спілка приміщується в будинку
Вашої школи і є відкрита від
год. 10 до 1 по полудні.
4 Bellwoods Ave., Tel.: 366-4529
Toronto, Ont. M6J 2P4

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:

YUNAK Magazine

2199 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 1N2, Canada

RETURN POSTAGE GUARANTEED

Ціна \$1.50

ОЛЕНЬ

СОКІЛ

БДЖОЛА

БАРВІНОК

**УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА**

"САМОПОМІЧ"

І ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ

"САМОПОМІЧ"

— ВІДДІЛ у ПАССЕЙНУ —

*запрошують Українське Громадянство
вступати в члени.*

**Години урядування: понеділки і п'ятниці
від год. 6-ої до 9-ої вечора;**

середа від год. 9-ої до 12-ої перед полуднем.

- Кредитова Кооператива в Пассейну платить 7% дивіденди від ощадностей — нараховуємо чвертьрічно.
- Студентські позички — до сплати після закінчення студій.
- Позички на авто та всякі потреби домашнього вжитку.
- Безплатне для членів життєве забезпечення ощадностей до висоти \$2,000 і позичок до висоти \$10,000.
- Сертифікати за високим опроцентуванням.
- Федеральне забезпечення членських уділів до висоти \$100,000 на одного члена.

*Вступайте в члени в годинах урядування
в домівці кооперативи.*

229 Говп Авеню * Пассейн, Н. Дж. * Тел.: (201) 473-5965

"... виховання — це надавання думкам і почуванням якогось напрямку", — каже Олександр Тисовський-Дрот. Пластова преса саме й сприяє виконанню цього завдання.

Читайте ж і СВОЄЧАСНО передплачуйте свої журнали!

ГОТУЙСЬ — журнал новачок і новин та дітей до 12 року життя;

ЮНАК — для пластового юнацтва й загалу української молоді;

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ — журнал дорослого членства Пласту, Пластприятю і загалу батьків, які цікавляться вихованням і громадськими справами.

**Купно і продаж реальностей
Оцінка (валюація) реальностей
Аранжування, купно і продаж
мортгеджів
Загальна асекурація**

R. CHOLKAN & CO. LIMITED

REALTOR — INSURANCE BROKER

527 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 532-4404

2336 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 763-5555

3359 Bloor St. W. Etobicoke — Tel.: 236-2666

ISURANCE:

2184-C Bloor St. W. Toronto — Tel.: 763-5666

Пластун є ощадний...
(4-та точка пластового Закону)
... добре також коли щадить в українській установі
нагоду до того дає: Кредитівка "Самопоміч"
558 Summit Ave., Jersey City, N.J. 07303